

25 Jahre

1973.....1998

muttersprachlicher Ergänzungsunterricht
in Griechisch
München

JUBILÄUM

27.Juni 1998

25 Jahre
muttersprachlicher Ergänzungsunterricht
in Griechisch
München

ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ μου έδωσαν ελληνική
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα μαύρα ρίγη.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα - πρώτα Δόξα Σοι.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια του Ύμνου.

Οδυσσέας Ελύτης, *Άξιον Εστί*

1973 – 1998

25 χρόνια

Ελληνικά Τμήματα Μητρικής Γλώσσας στο Μόναχο

Η καλλιέργεια και η φροντίδα διατήρησης της μητρικής γλώσσας αποτελούσε πάντα για μας τους Έλληνες ένα βασικό μέλημα. Τα 3.000 χρόνια συνεχούς παρουσίας της ελληνικής γλώσσας αποδεικνύουν την αγάπη με την οποία οι Έλληνες διαφύλαξαν τη γλώσσα τους μέσα στην πολυκύμαντη ιστορία του ελληνικού έθνους. Η γλώσσα, ως ιερός δεσμός, είχε τον πρωτεύοντα ρόλο στις νέες πατρίδες, όπου εγκαταστάθηκαν οι Έλληνες ως άποικοι, ως εκπολιτιστές, ως κοσμοκράτορες, ως πνευματικοί διαφωτιστές και φορείς της ουμανιστικής παιδείας.

Το παράδειγμα αυτό ακολουθώντας οι σύγχρονοι Έλληνες του εξωτερικού, οικονομικοί μετανάστες, επιστήμονες, τεχνοκράτες, φροντίζουν να διαφυλάττουν τη γλώσσα τους και να τη μεταδίδουν στα παιδιά τους.

Στο ίδιο πνεύμα θα κινηθούν οι Έλληνες του Μονάχου στις αρχές της δεκαετίας του '70 όταν, μετά την εγκατάστασή τους στη Γερμανία, έχουν πλέον ξεπεραστεί οι πρώτες δυσκολίες στους τομείς εργασίας, κατοικίας, επικοινωνίας και προσαρμογής στο γερμανικό περιβάλλον. Οι οικογένειες έχουν ριζώσει στη νέα τους πατρίδα και τα παιδιά μεγαλώνουν σε δίγλωσσο κοινωνικό - οικογενειακό περιβάλλον και φοιτούν σε γερμανικά σχολεία.

Η ανάγκη εκμάθησης και διατήρησης της μητρικής γλώσσας στη νέα γενιά προβάλλει επιτακτική, δεδομένου ότι στόχος των περισσοτέρων είναι η επιστροφή στην Ελλάδα.

Το πρόβλημα απασχολεί πολλούς γονείς και γίνονται διάφορες συζητήσεις σε ανεπίσημο επίπεδο για την εύρεση λύσης.

Η υλοποίηση της σκέψης αυτής ξεκινά στο τέλος του 1972 από μια τυχαία γνωριμία του Στράτου Χατζησάρου με τον Κώστα Κριάρα, υπεύθυνο στην Innere Mission για την εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων. Με την παρέμβαση του Κώστα Κριάρα και τη σύμφωνη γνώμη του εισηγητή για θέματα αλλοδαπών Heinrich Kleylein, αναλαμβάνει η Innere Mission την οικονομική υποστήριξη της δημιουργίας ενός τμήματος εκμάθησης της ελληνικής μητρικής γλώσσας.

Για το σκοπό αυτό διατίθεται από την Innere Mission ένας μικρός χώρος στα γραφεία της, στην Landwehrstr. 14, όπου μια ομάδα 14 παιδιών (απαραίτητος αριθμός για τη σύσταση ενός τμήματος) αρχίζει για πρώτη φορά να διδάσκεται τα Ελληνικά από τον Π. Παυλίδη.

Λίγους μήνες αργότερα το τμήμα μεταστεγάζεται σε χώρο της Ευαγγελικής εκκλησίας Rogate - Kirche, Bad Schachener Straße 28.

Από στόμα σε στόμα και μέσω ανακοινώσεων του ελληνικού προγράμματος της βαυαρικής ραδιοφωνίας, γνωστοποιείται στους κύκλους των Ελλήνων της ευρύτερης περιοχής του Μονάχου η δυνατότητα αυτή της εκμάθησης της μητρικής γλώσσας. Το μήνυμα άγγιξε τις καρδιές των ξενιτεμένων, που έβλεπαν τα παιδιά τους, τη νέα γενιά των Ελλήνων, να μεγαλώνει σε ξένο περιβάλλον, μακριά από την πατρίδα. Η ανταπόκριση στο κάλεσμα υπήρξε άμεση, με αποτέλεσμα το διπλασιασμό του αριθμού των μαθητών το σχολικό έτος 1973/74. Για μερικούς μήνες τα δύο νέα τμήματα λειτουργούν σε χώρο της Ευαγγελικής Εκκλησίας στην Rotkreuzplatz.

Οι υπεύθυνοι της Κοινωνικής Πρόνοιας, βλέποντας το ενδιαφέρον των γονέων και τη ραγδαία αύξηση του αριθμού των μαθητών, συνεχίζουν να υποστηρίζουν την προσπάθειά τους.

Κατόπιν σχετικής πρότασης των γονέων εξασφαλίζεται η παραχώρηση αιθουσών στο Grundschule στην Implersstr. 35, όπου ήδη λειτουργούσαν τα τμήματα Ισπανικής Μ.Γ.

Από τη σχολική χρονιά 1974/75 έως 1977/78 λειτουργούν εκεί 3 μικτά τμήματα (GS, HS, RS και GYM) με 45-50 μαθητές και υπεύθυνη τη δρ. Φραντζέσκα Langefass. Παράλληλα συγκροτείται η πρώτη επιτροπή γονέων, η οποία αποτελείται από τους Μανόλη Γκουραμάνη, Στράτο Χατζησάρο, Αγγελό Σφεληνιώτη, Σία Χατζηνώτα και Σοφία Meyer.

Η αύξηση των μαθητών σε 60 με την έναρξη του σχολικού έτους 1978/79 δημιουργεί την αναγκαιότητα σύστασης τέταρτου τμήματος, το οποίο αναλαμβάνει η Αγγελική Μπούτα.

Από τη χρονιά αυτή (1978) και έως τον Ιούλιο του 1982, υπεύθυνος των τμημάτων Μ.Γ. είναι ο Fritz Nowack, ειδικός σύμβουλος για θέματα αλλοδαπών της Κοινωνικής Πρόνοιας της Ευαγγελικής Εκκλησίας (Fachreferent Ausländerarbeit).

Τα τμήματα αυτά παραμένουν στο σχολείο της Implersstraße μέχρι τον Δεκέμβριο του 1980. Η αύξηση του αριθμού των μαθητών δημιουργεί πρόβλημα χώρου.

Έτσι από τον Ιανουάριο του 1981 μεταστεγάζονται στο Hauptschule στην Gotzingerplatz 1 με νέο διδάσκοντα τον Κώστα Διδασκάλου.

Η Innere Mission, που μέχρι τότε (1982) χρηματοδοτούσε και επέβλεπε τη λειτουργία των τμημάτων, παραιτείται από το ρόλο του φορέα και το σχολείο βρίσκεται κυριολεκτικά αιωρούμενο.

Κατά τη σχολική χρονιά 1981/82 λειτουργούν 5 τμήματα με συνολικό αριθμό 90 μαθητών.

Νέος αγώνας αρχίζει από τους γονείς για τη διάσωση των τμημάτων. Η επιτροπή γονέων της περιόδου αυτής, αποτελούμενη από τους Μανόλη Γκουραμάνη, Στράτο Χατζησάρο, Αγγελο Σφεληνιώτη, Σία Χατζηνώτα, Αθανάσιο Τσούκλο και Γιώργο Ταπανάρη, έρχεται σε επαφή με το Ελληνικό Προξενείο Μονάχου, το οποίο αναλαμβάνει, ως νέος φορέας, την εποπτεία των τμημάτων μητρικής γλώσσας για τους μαθητές του Δημοτικού από το σχολικό έτος 1982-1983. Παράλληλα τα τμήματα του Γυμνασίου και Realschule περνούν στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Παιδείας της Βαυαρίας.

Σύμφωνα με τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται τα τμήματα μητρικής γλώσσας χωρίζονται σε **τμήματα Δημοτικού (4)** με υπεύθυνη την Αγγελική Μπούτα και **τμήματα Γυμνασίου (2)** με υπεύθυνο τον Κώστα Διδασκάλου.

Τα τμήματα για τους μαθητές του **Δημοτικού** λειτουργούν υπό την εποπτεία του εκάστοτε Συμβούλου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Ελληνικού Προξενείου Μονάχου και εξακολουθούν να στεγάζονται στην Gotzingerplatz έως το τέλος της σχολικής χρονιάς 1985/86. Εκτοτε στο προσωπικό αυτών των τμημάτων συμπεριλαμβάνονται και εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι από την Ελλάδα.

Από τη σχολική χρονιά 1986/87 οι τάξεις αυτές υπάγονται στο Schulamt της Κυβέρνησης της Ανω Βαυαρίας και μεταφέρονται στους χώρους του δημοτικού σχολείου St. Anna, όπου παραμένουν μέχρι σήμερα.

Τα γυμνασιακά τμήματα περνούν, από το σχολικό έτος 1982/83, στη δικαιοδοσία του Βαυαρικού Υπουργείου Παιδείας. Την εποπτεία τους αναλαμβάνει ο εκάστοτε διευθυντής του KLENZE- GYMNASIUM, στους χώρους του οποίου λειτουργούν από τη χρονιά αυτή έως το 1994.

Ο αριθμός των τμημάτων αυξάνει σταδιακά σε τρία και τέσσερα (Ιανουάριος 1987).

Η λειτουργία των τμημάτων Δημοτικού και Γυμνασίου σε διαφορετικούς χώρους δημιούργησε προβλήματα τόσο στους γονείς και στους μαθητές, όσο και στους εκπαιδευτικούς. Οι προσπάθειες των επιτροπών

γονέων επικεντρώθηκαν για αρκετά χρόνια στη συστέγαση όλων των τμημάτων στον ίδιο χώρο. Ο επιτυχής χειρισμός του θέματος από την επιτροπή γονέων με πρόεδρο τον Ηλία Τσουκάτο, οδήγησε στη μεταφορά των γυμνασιακών τμημάτων στους χώρους του St. Anna – Grundschule το Σεπτέμβριο του 1994.

Σήμερα τα Τμήματα Μητρικής Γλώσσας Μονάχου αποτελούνται από **πέντε (5)** τμήματα Δημοτικού με συνολικό αριθμό 122 μαθητών και **πέντε (5)** τμήματα Γυμνασίου - Realschule με συνολικό αριθμό 95 μαθητών.

Το βασικό ρόλο στη δημιουργία και στη συνεχή αναβάθμιση των Ελληνικών Τμημάτων Μητρικής Γλώσσας έπαιξε η δραστηριότητα, ο ζήλος και η αγωνιστικότητα των εκάστοτε επιτροπών γονέων. Η Επιτροπή Γονέων των Τμημάτων Μ.Γ., αν και δεν είναι νομικά αναγνωρισμένος Σύλλογος, εν τούτοις είχε και έχει πάντα μια επίσημη μορφή και τα μέλη της, παρά τις αυξημένες επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, αντιμετωπίζουν το έργο τους με μεγάλη υπευθυνότητα και αγάπη.

Η συνεργασία της επιτροπής γονέων με το διδακτικό προσωπικό για την κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων ήταν και είναι πάντοτε εποικοδομητική κι αυτό γιατί την διακρίνει ένα πνεύμα αλληλοσεβασμού.

Είναι αξιοθαύμαστο το γεγονός ότι εδώ και 25 χρόνια οι Έλληνες γονείς στο Μόναχο διαπνέονται από τον ίδιο ζήλο και την ίδια επιθυμία να μεταδώσουν στα παιδιά τους τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα, το πνεύμα της πατρίδας, στη φιλόξενη αυτή πόλη που συνδέεται με μακροχρόνιους φιλικούς δεσμούς με την Ελλάδα.

Στα πλαίσια των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση των λιγότερο διαδεδομένων ευρωπαϊκών γλωσσών, τώρα που το μάθημα των Νέων Ελληνικών υπάρχει σαν μάθημα επιλογής σε αρκετά γερμανικά σχολεία, θα μπορούσαν οι τάξεις αυτές να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά για την εκδήλωση ευρύτερου ενδιαφέροντος για γνωριμία με την νεοελληνική γλώσσα και το νεοελληνικό πολιτισμό στην περιοχή της Βαυαρίας.

Μόναχο, Μάιος 1998

Αγγελική Μπούτα
Κατερίνα Αγαπάκη